

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๘/๒๕๕๗

วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๕๐

ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของพันเอกหญิง พวงจันทร์ วงศ์วิเศษ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นางสาวสุดา เหล่าสกุลเจริญ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และนางสาวฐานีย จินายน ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๗๔/๒๕๕๕ ที่ ๑๗๑๕/๒๕๕๕ และที่ ๑๘๕๔/๒๕๕๕ ตามลำดับเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างและเหตุผลโดยสรุปของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นตามคำร้องดังนี้ คือ

๑. การตราพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสองหรือไม่ เห็นว่า ประเด็นข้อนี้มิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงไม่รับวินิจฉัย

๒. พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับย้อนหลังอันไม่เป็นคุณ ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญหรือไม่ เห็นว่า เมื่อผู้ร้องมิได้ระบุให้ชัดแจ้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด จึงไม่ชอบด้วยข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ (๒) ทำให้ไม่อาจรับประเด็นข้อนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

๓. พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๕๐ หรือไม่ ซึ่งเป็นประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง โดยผู้ร้องโต้แย้งว่า

มาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติให้ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาการพยาบาล สาขาการผดุงครรภ์ และสาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์ ที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่ยังมีผลอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีอายุต่อไปอีกห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นการบัญญัติกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการประกอบวิชาชีพ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๕๐ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑ เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเท่าที่จำเป็น และมีได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ในกรณีนี้คือสิทธิเสรีภาพในการประกอบวิชาชีพ เพราะเมื่อครบกำหนดอายุใบอนุญาตแล้ว ผู้ได้รับใบอนุญาตก็มีสิทธิประกอบวิชาชีพของตนต่อไปได้อีกเมื่อได้ต่อใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด และเนื่องจากวิทยาการด้านการแพทย์และการพยาบาลมีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอยู่เสมอ การที่ได้รับใบอนุญาตโดยไม่มีการกำหนดอายุไว้หากผู้ได้รับใบอนุญาตไม่พัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ก็จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้ใช้บริการได้ มาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว แม้จะเป็นบทบัญญัติที่จำกัดเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แต่ก็อยู่ภายใต้ข้อยกเว้นตามวรรคสองของมาตรา ๕๐ ที่ให้อำนาจรัฐสามารถออกกฎหมายจำกัดเสรีภาพได้เมื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสอง เมื่อได้ความว่า มาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพ และเพื่อสวัสดิภาพของประชาชนอันเป็นเจตนารมณ์ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสอง และเป็น การจำกัดสิทธิเสรีภาพเท่าที่จำเป็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๕๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑ มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๕๐

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ